

EAPC blog

GENERAL

La Comissió Interdepartamental de l'Economia Col·laborativa a Catalunya: un exemple de bona governança – Anna Merino i Castelló

🕒 20 de març de 2018 👤 XARXES 💬 DEIXA UN COMENTARI

Els reptes econòmics i socials als quals han de fer front els poders públics són cada vegada més complexes. Les plataformes digitals i les criptomonedes ja conviuen avui amb les empreses tradicionals i els bitllets de paper; els robots han sortit dels laboratoris i dels

centres d'investigació per reivindicar el seu espai en el món laboral: sembla el futur però és ja una realitat tangible.

Sovint, les administracions públiques amaguen el cap sota l'ala i opten per prohibicions *de facto* i reaccions a la defensiva davant canvis disruptius que venen de la mà de l'aplicació de noves tecnologies, amb l'objectiu de mantenir el *status quo* durant tot el temps que sigui possible. És cert que no sempre és senzill que estructures feixugues i burocratitzades com les predominants en les administracions públiques tinguin una capacitat de reacció ràpida i empàtica ja que la digitalització de

les relacions empresarials escapa dels convencionalismes als quals estem acostumats. És precisament en aquests supòsits quan es fa evident que l'administració pública, en el seu paper de regulador i dissenyador de polítiques públiques, té per endavant reptes del segle XXI que ja no pot resoldre amb eines del segle passat.

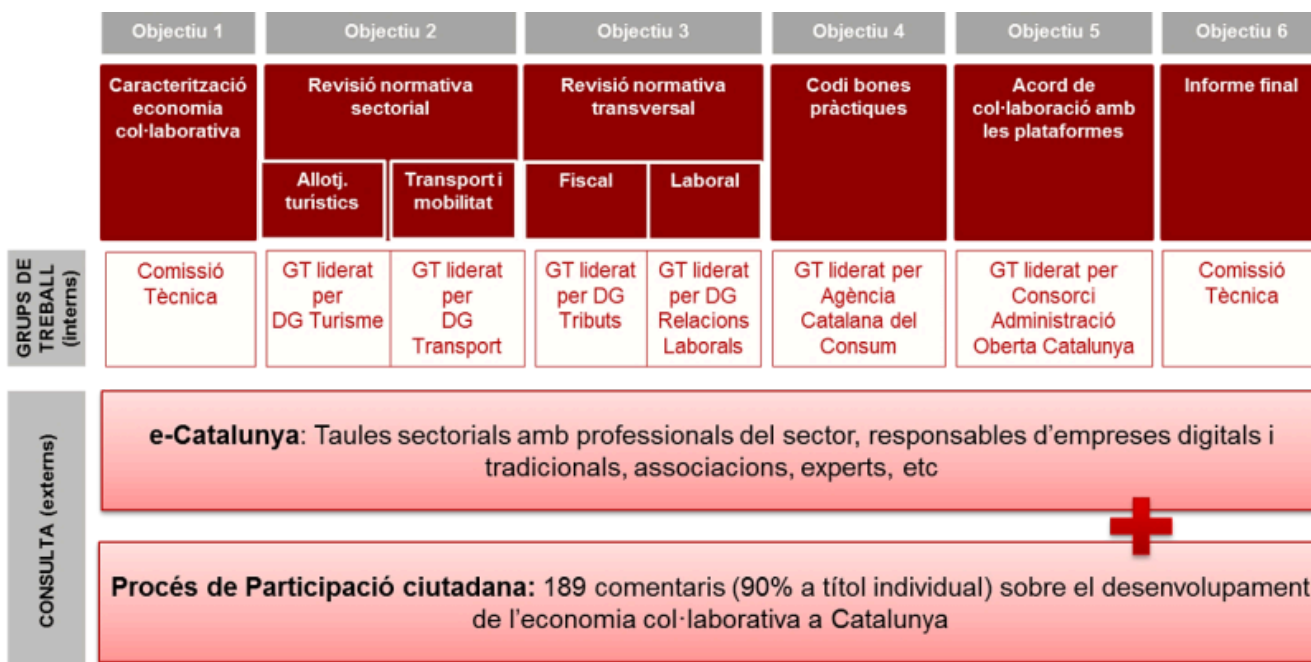
En el camp de la innovació social, l'administració ha optat per utilitzar mètodes de **governança pública intel·ligent** amb la participació dels pilars de la quàdruple hèlix (administració, àmbit de coneixement, teixit empresarial i ciutadania) mitjançant processos de participació ciutadana, sessions de co-creació, *hackathons*, plataformes de debat i de deliberació oberta, amb la finalitat de dissenyar polítiques públiques més sostenibles i inclusives.

En el camp de la innovació reguladora, aquest esquema es reproduceix: d'una banda, la ciutadania ha guanyat el paper protagonista en el procés de creació de normes, els operadors econòmics i els experts en la matèria són també escoltats en varis moments del procediment i l'administració pública juga el rol d'impuls i lideratge.

La Comissió Interdepartamental de l'Economia Col·laborativa, creada per **Acord de Govern de la Generalitat de Catalunya** de 5 d'abril de 2016, és un bon exemple d'aquesta simbiosi. Tot i que les comissions interdepartamentals no són una novetat en si mateixes, aquesta ha estat innovadora per la matèria que ha tractat i pel seu funcionament ja que, d'una banda, tenia l'encàrrec d'analitzar i trobar l'encaix de les noves realitats empresarials i socials associades a les plataformes digitals i, de l'altra, alinear els interessos divergents de totes les parts implicades en el fenomen: departaments, emprenedors digitals, empreses tradicionals, experts i ciutadania.

- Pel seu caràcter transversal, la Comissió Interdepartamental ha estat presidida pel Departament d'Empresa i Coneixement i la secretaria i suport tècnic l'ha exercit el Departament de la Vicepresidència, d'Economia i Hisenda. Per la seva implicació vertical, hi han participat els departaments de Governació, Administracions Públiques i Habitatge, el de Treball, Afers Socials i Famílies així com el de Territori i Sostenibilitat, l'Agència Catalana del Consum i el Consorci Administració Oberta de Catalunya. La Comissió Interdepartamental es va desplegar en una Comissió Tècnica i sis grups de treball, cadascun d'ells liderat pel responsable sectorial de la matèria amb el seguiment d'un Pla de Treball prèviament definit amb missió, objectius específics, tasques i calendaris.
- Els involucrats en aquest fenomen que, de manera directa o indirecta, es veuen afectats per les noves realitats digitals (representants de les plataformes digitals, associacions de consumidors i usuaris, empreses dels sectors tradicionals com ara els taxistes o els hotelers) així com experts de reconegut prestigi en la matèria han pogut participar en el debat a través de l'**eina e-Catalunya**, una plataforma de treball col·laboratiu creada per la Generalitat de Catalunya amb les finalitats d'innovar en els serveis públics, millorar l'eficiència organitzativa i connectar professionals.

- Finalment, la ciutadania ha estat present a través d'un **procés participatiu** amb una durada de 77 dies, període en el qual s'han realitzat 189 comentaris provinents de persones físiques i associacions.

Els avantatges d'aquest model de treball transversal en la seva dimensió disciplinar i departamental són molts i rellevants: analitzar i fer propostes conjuntes des del punt de vista dels responsables competencials permet identificar la importància de tots els interessos públics a protegir; tenir el suport dels agents implicats en aquest nou fenomen aporta a l'Administració una visió innovadora i més pròxima a la realitat; l'opinió de la ciutadania és tinguda en compte en tots els processos però, en aquest cas, fins i tot més, ja que les persones, en la seva posició de ciutadans agents productors o prosumidors, són la base d'aquesta nova economia col·laborativa.

Després d'un any de feina, moltes reunions i trobades, la Comissió Interdepartamental va aprovar ***l'Informe de la Comissió Interdepartamental de l'Economia Col·laborativa: Propostes per a un bon encaix de l'economia col·laborativa i de plataformes a Catalunya***, que recull les principals anàlisis i conclusions dels grups de treball creats en el sí de la comissió així com els *benchmarks* internacionals realitzats i presenta **24 propostes** classificades en 7 eixos temàtics: recomanacions generals, turisme i habitatge, transport i mobilitat, fiscalitat, relacions laborals, codi de bones pràctiques i acords de col·laboració amb plataformes digitals. En el [web](#), trobareu l'informe de conclusions així com els documents de treball de cada grup i el Codi de Bones Pràctiques.

Tenint en compte el ràpid desenvolupament de l'economia col·laborativa i de plataformes, el calendari d'execució de les propostes es va iniciar el setembre passat mitjançant **l'aprovació de l'informe per part del Govern de la Generalitat de Catalunya** i, per aquelles mesures que per la seva naturalesa i abast així es requereixi, es pot allargar fins a un màxim de dos anys. El Departament d'Empresa i Coneixement i el Departament de la Vicepresidència, d'Economia i Hisenda, que han exercit respectivament la presidència i la secretària de la Comissió Interdepartamental durant la seva

vigència, són els responsables de vetllar pel compliment de les propostes, fer difusió dels resultats i presentar-los davant del Parlament de Catalunya i de les institucions europees.

Passats sis mesos des de l'aprovació oficial de les propostes, estem en disposició de fer un primer balanç del seu grau d'implementació, a partir de les tasques que han desenvolupat cadascuna de les unitats responsables. La Direcció General de Turisme, per exemple, ha inclòs la figura del *homesharing* o llars compartides dins del projecte de decret d'ordenació turística; gràcies a la Direcció General de Transports, iniciatives com el taxi compartit o projectes pilot de mobilitat urbana col·laborativa estan cada vegada més a prop i esperem que, en breu, el Codi de Bones Pràctiques estigui signat per un bon nombre de plataformes digitals que operen a Catalunya.

És evident que s'està produint un canvi i que les noves tendències digitals han arribat per quedar-se. L'Administració ha de saber llegir aquest nou context dinàmic per permetre un desenvolupament natural d'aquestes activitats col·laboratives i de plataforma fent valer el principi *equal the playing field* tant explicat i defensat per les institucions europees. És en aquest moment que ens hem de plantejar no només què regulem, sinó com regulem: de forma necessària, proporcionada i no discriminatòria.

Propostes	Grau implementació
Eix 1. Propostes generals	
Proposta 1.1 Reconeixement de la figura del ciutadà agent productor	alt
Proposta 1.2 Revisió normativa	mig
Proposta 1.3 Publicitat i campanyes divulgatives	alt
Eix 2. Turisme i Habitatge	
Proposta 2.1 Definició Llar compartida	alt
Proposta 2.2 Regulació Llar compartida	alt
Proposta 2.3 Intervenció municipal de les llars compartides	alt
Proposta 2.4 Registre de Turisme de Catalunya (RTC)	Alt
Eix 3. Transports i Mobilitat	
Proposta 3.1 Definició de l'economia col·laborativa en l'àmbit de transport i mobilitat	baix
Proposta 3.2 Transport en vehicles lleugers	mig
Proposta 3.3 Polítiques actives de foment	mig
Eix 4. Fiscalitat	

Proposta 4.1 Guia pràctica per als ciutadans	alt
Proposta 4.2 Recomanacions als responsables de política fiscal	mig
Proposta 4.3 Fiscalitat de les plataformes	mig
Proposta 4.4 Assistent en la recaptació	alt
Eix 5. Relacions Laborals	
Proposta 5.1 Classificació de les plataformes de serveis i les seves relacions laborals	baix
Proposta 5.2 Recomanacions als responsables de política laboral	mig
Proposta 5.3 Contractes a temps parcial	mig
Proposta 5.4 Estudi dels llindars de cotització	mig
Proposta 5.5 Impuls de les plataformes de cooperació	mig
Eix 6. Codi Bones Pràctiques	
Proposta 6.1 Signatura del Codi de Bones Pràctiques:	alt
Eix 7. Acords de col·laboració amb plataformes digitals	
Proposta 7.1 Impuls de la signatura d'acords de col·laboració amb plataformes	mig
Proposta 7.2 Acords de col·laboració amb plataformes d'allotjaments turístics	alt
Proposta 7.3 Acords de col·laboració amb plataformes de mobilitat	baix
Proposta 7.4 Col·laboració publico-privada en l'àmbit de les dades	baix

Anna Merino i Castello

Cap de l'Àrea de Competència i Regulació del Departament de la Vicepresidència i Hisenda de la Generalitat de Catalunya

🔗 FORMACIÓ, INNOVACIÓ

ENTRADA PRÈVIA

Democracia como autogobierno: algunas perspectivas teóricas –
Daniel Innerarity